

UČITELJSKI
T O V A R Š.

List za šolo in dom.

Izhaja 1. in 15. dne vsakega mesca, in velja za celo leto 2 gold. 50 kr.,
za pol leta 1 gold. 30 kr.

Tečaj VIII.

V Ljubljani 15. aprila 1868.

List 8.

Procesije in šolska mladost v nižjih ljudskih šolah.

Mati katoliška cerkev je procesije ali slovesne sprevode od cerkve do cerkve vpeljala, da bi milostljivi Bog na združeno prošnjo svojega vernega ljudstva in na priprošnjo svojih svetnikov odvernil od ubogega človeka zaslužene šibe in kazni, kakor to cerkev v svojih molitvah očitno naznanja. Procesije, kakor bi dan danes rekli, so prave demonstracije vernega katoliškega ljudstva; kristijani zaupajo v Bogá in zatorej od njega ponižno prosijo in zaupljivo pričakujejo pomoči v dušnih in telesnih potrebah. Teh procesij se vdeležuje naj več priprosto in verno ljudstvo; izobraženi in omikani (?) se jih pa ogibljejo, kakor drugih pobožnih vaj, in po dosedanji šolski postavi vdeležuje se jih tudi šolska mladost, da bi učeča se kerščanskega nauka tudi vadila se kerščanskega življenja, molitve že v mladih letih.

Kdor pa gleda in premišljuje našo mestno mladino, kako se pri procesiji in med tem, ko je služba božja v cerkvi, véde in obnaša, bo zelo dvomil, da bi mladost s tem kaj v pobožnosti rastla. Že vnanje okolnosti niso temu vgodne. Mladost se vodi po mestnih ulicah, kjer vozovi sim in tje derdrajo in ropotajo, kjer se vzlasti o teržnih dnevih kupčevalci in prodajalci razgovarjajo; naprodaj razpostavljene jestvine otroke, vzlasti, če jih belié vžepu tišči, bolj zanimivajo, kakor molitev, in prigodi se, da smukne eden in drugi iz verste, da si kaj kupi, in da že celó pri procesiji jé. Kje je tukaj kaj pobož-

nosti viditi? Ali pa mar otroci do cerkve dospevši tam ostanejo in molijo? Kaj še! To se tudi ne more tirjati; prvo je, da leté k branjevkam, potem se razkropé, eni sim, drugi tje, ko bi ravno vsak učitelj s svojo šolo šel, in tolikošno število, kdo ga more nadčuvati, se vendar nekteri poredneži ukradejo, da po ulicah ali pa še celó pred cerkvijo, kjer je božja služba, vpijejo in igrajo, drugi pa letajo trumoma po polji in travnikih, in ljudem škodo delajo; nekteri siroveži pa na drugega ne mislijo, kakor na bojevanje in kako bi se skazali s svojo telesno hrabrostjo; lastna skušnja nas uči, kaj si vse otroci upajo, dasiravno je učitelj med njimi, ko je večkrat z gerdo komaj mogoče bojvavce razkropiti.

Vprašam tedaj: Ali procesije na sv. Marka dan in križev teden, kakor so sedaj, vstrezajo svojemu namenu, ali niso marveč prilika in vgodna okolnost za marsiktere nerodnosti, kar bi se sicer ne zgodilo, ko bi mladost ne bila zbrana! —

Drugače so pa procesije o sv. Rešnjem telesu; takrat pa je vse praznično po mestnih ulicah; otroci gredó v nepretergani versti od altarja do altarja, in sprevod se končá v cerkvi, iz ktere je izšel. Čeravno otroci — pa menda tudi odrasčeni — bolj zijajo, kakor molijo, jih ima učitelj vendar vedno pred očmi.

Tukaj veljá stara prislovica, da se zavoljo te spridbe ne more opuščati dobra navada, in ne, da bi se prištevali tistim, kateri grajajo pobožne vaje, samo mislimo, da naj se napačnosti in neprilčnosti, kolikor mogoče, odvrtačejo, in da bi naša šolska mladina pri procesijah ne bila ljudem v spodtiko in sebi v pohujšanje, naj bi vsaka šola za se svojo mladino tiste dni peljala v kako odločeno cerkev zunaj mesta; tam naj bi bila sv. maša, in če tudi kratka pridiga, tim bolje, in v tem redu bi mladost šla brez pomude v svojo farno cerkev nazaj, kar bise pa sicer otrokom moglo povedati in naročiti, bi preskerbeli šolski ravnatelji.

Ne mara, da bi bilo tako mogoče, marsiktero nerodnost odverniti; kakor pa je dosihmal v navadi, več škoduje, nego koristi.

M. Močnik.